
TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2015)0272

Przegląd europejskiej polityki sąsiedztwa

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa (2015/2002(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, art. 3 ust. 5 oraz art. 8 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając wspólny dokument konsultacyjny Komisji i wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel pt. „W stronę nowej europejskiej polityki sąsiedztwa”, opublikowany dnia 4 marca 2015 r.¹,
- uwzględniając komunikaty wiceprzewodniczącej / wysokiej przedstawiciel pt. „Partnerstwo na rzecz demokracji i wspólnego dobrobytu z południowym regionem Morza Śródziemnego” (COM(2011)0200)² z dnia 8 marca 2011 r. oraz „Nowa koncepcja działań w obliczu zmian zachodzących w sąsiedztwie” (COM(2011)0303)³ z dnia 25 maja 2011 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego pt. „Szersza Europa – sąsiedztwo: nowe ramy dla stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami” z dnia 11 marca 2003 r. (COM(2003)0104)⁴,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 18 lutego 2008 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa⁵ oraz z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa,
- uwzględniając wytyczne Unii Europejskiej na rzecz promowania i ochrony wszystkich praw człowieka przysługujących lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, transpłciowym i interseksualnym (LGBTI), przyjęte przez Radę do Spraw Zagranicznych w dniu 24 czerwca 2013 r.,

---

¹ JOIN(2015)0006

<http://ec.europa.eu/enlargement/neighbourhood/consultation/consultation.pdf>.

² http://eeas.europa.eu/euromed/docs/com2011_200_en.pdf.

³ <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0303:FIN:pl:PDF>.

⁴ http://eeas.europa.eu/enp/pdf/pdf/com03_104_en.pdf.

⁵ Konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 18 lutego 2008 r.,

http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/gena/98818.pdf.

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa: z dnia 20 listopada 2003 r. w sprawie stosunków z naszymi wschodnimi i południowymi sąsiadami¹, z dnia 20 kwietnia 2004 r. w sprawie szerszej Europy – nowej polityki sąsiedztwa², z dnia 19 stycznia 2006 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa³, z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie wzmocnienia europejskiej polityki sąsiedztwa⁴, z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru wschodniego⁵, z dnia 7 kwietnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa – wymiaru południowego⁶, z dnia 14 grudnia 2011 r. w sprawie przeglądu europejskiej polityki sąsiedztwa⁷, z dnia 23 października 2013 r. w sprawie europejskiej polityki sąsiedztwa: dążenie do wzmocnienia partnerstwa: stanowisko Parlamentu Europejskiego w sprawie sprawozdań za rok 2012⁸ oraz z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie oceny i wyznaczenia priorytetów w stosunkach UE z państwami Partnerstwa Wschodniego⁹,
  - uwzględniając deklarację z Rygi przyjętą podczas unijnego szczytu Partnerstwa Wschodniego w dniu 22 maja 2015 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie grupy analitycznej wysokiego szczebla w sprawie wspólnoty energetycznej dla przyszłości,
  - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A8-0194/2015),
- A. mając na uwadze, że europejska polityka sąsiedztwa (EPS) została stworzona z myślą o zacieśnieniu stosunków, pogłębieniu współpracy i wzmocnieniu partnerstwa między UE a państwami sąsiadującymi w celu rozwijania obszaru wspólnej stabilności oraz wspólnego bezpieczeństwa i dobrobytu, jak podkreślono w art. 8 TUE; mając na uwadze, że cel pozostaje ten sam;
- B. mając na uwadze, że sąsiedztwo podlega ciągłym zmianom ze względu na coraz liczniejsze – zarówno zadawnione, jak i nowe – wyzwania w zakresie bezpieczeństwa oraz charakteryzuje się niższym poziomem stabilności i znacznie niższym poziomem bezpieczeństwa, a także stoi w obliczu głębszego kryzysu gospodarczego niż w momencie ustanowienia EPS;
- C. mając na uwadze, że zmieniona polityka powinna opierać się na wzajemnej odpowiedzialności oraz wspólnym zobowiązaniu na rzecz unijnych wartości i zasad, takich jak demokracja, praworządność, prawa człowieka oraz skuteczne, odpowiedzialne i przejrzyste instytucje publiczne; mając na uwadze, że wartości te leżą w interesie społeczeństw sąsiadujących państw tak samo, jak w naszym własnym, mając na względzie zapewnienie stabilności, bezpieczeństwa i dobrobytu; mając na uwadze,

¹ Dz.U. C 87E z 7.4.2004, s. 506.

² Dz.U. C 104E z 30.4.2004, s. 127.

³ Dz.U. C 287E z 24.11.2006, s. 312.

⁴ Dz.U. C 282E z 6.11.2008, s. 443.

⁵ Dz.U. C 296E z 2.10.2012, s. 105.

⁶ Dz.U. C 296E z 2.10.2012, s. 114.

⁷ Dz.U. C 168E z 14.6.2013, s. 26.

⁸ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0446.

⁹ Teksty przyjęte, P7_TA(2014)0229.

ze pomimo złożoności i wyzwań występujących w praktyce UE musi nadal stanowczo wspierać procesy transformacji we wszystkich państwach popierających demokratyzację, poszanowanie praw człowieka i praworządność;

- D. mając na uwadze, że duża część obszaru sąsiedztwa pozostaje dotknięta zbrojnymi lub zamrożonymi konfliktami oraz kryzysami; mając na uwadze, że kraje partnerskie muszą dążyć do pokojowego rozwiązania trwających konfliktów; mając na uwadze, że istnienie konfliktów, w tym konfliktów zamrożonych lub przedłużających się, utrudnia transformację gospodarczą, społeczną i polityczną oraz regionalną współpracę, stabilność i bezpieczeństwo; mając na uwadze, że UE powinna odgrywać bardziej aktywną rolę w pokojowym rozwiązywaniu toczących się konfliktów;
- E. mając na uwadze, że konflikty te osłabiają rozwój autentycznego i skutecznego wielostronnego wymiaru EPS; mając na uwadze, że pokój i stabilność stanowią fundamentalne elementy EPS; mając na uwadze, że kraje partnerskie muszą przestrzegać tych zasad;
- F. mając na uwadze, że UE stanowczo potępia wszelkie formy naruszeń praw człowieka, w tym przemoc wobec kobiet i dziewcząt, gwałty, niewolnictwo, zbrodnie honorowe, przymusowe małżeństwa, pracę dzieci i okaleczanie żeńskich narządów płciowych;
- G. mając na uwadze, że rozwój wydarzeń w regionie od 2004 r., zwłaszcza zaś w ciągu ostatnich kilku lat, pokazał, iż EPS nie jest w stanie odpowiednio i szybko reagować na gwałtownie zmieniające się okoliczności i pojawiające się wyzwania;
- H. mając na uwadze, że EPS pozostaje priorytetem strategicznym polityki zagranicznej UE; mając na uwadze, że konieczne jest przeprowadzenie przeglądu EPS w celu jej wzmocnienia oraz w duchu konsekwentnego dążenia do kompleksowej i skutecznej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE w ujęciu całościowym;
- I. mając na uwadze, że Komisja i ESDZ – wraz z Radą i Parlamentem – starały się nadać EPS nowy kształt, usunąć jej wady i dostosować ją do zmienionych warunków międzynarodowych i krajowych, zwłaszcza po wydarzeniach arabskiej wiosny; mając na uwadze, że znalazło to swoje odzwierciedlenie w nowym instrumencie finansowym EPS na lata 2014–2020, czyli w Europejskim Instrumencie Sąsiedztwa (ENI); mając na uwadze, że przegląd EPS powinien uwzględniać bieżące wyzwania, jakie stanowią kryzys we wschodniej Ukrainie, zajęcie Krymu i Daisz;
- J. mając na uwadze, że brak bezpieczeństwa, niestabilność i niekorzystne warunki społeczno-gospodarcze w państwach sąsiadujących mogą wywierać negatywny wpływ i odwrócić wcześniejsze tendencje demokratyczne;
- K. mając na uwadze, że od momentu wprowadzenia w 2011 r. nowego podejścia przemiany polityczne zachodzące w sąsiedztwie pokazały, że UE musi ponownie przemyśleć stosunki ze swoimi sąsiadami, uwzględniając przy tym różne realia zewnętrzne i wewnętrzne; mając na uwadze, że UE musi odpowiedzieć na nowe wyzwania w swoim sąsiedztwie i dostosować swoją strategię, analizując własne interesy i priorytety oraz oceniając własne narzędzia polityki, zachęty i dostępne zasoby, a także ich atrakcyjność dla swoich partnerów;
- L. mając na uwadze, iż przegląd EPS z 2011 roku potwierdził, że nowe podejście powinno

opierać się na wzajemnej odpowiedzialności oraz wspólnym zobowiązaniu na rzecz uniwersalnych wartości praw człowieka, demokracji oraz praworządności;

- M. mając na uwadze, że UE powinna odgrywać bardziej aktywną rolę w pokojowym rozwiązywaniu trwających konfliktów, w szczególności zamrożonych lub przedłużających się konfliktów, które obecnie stanowią niemożliwą do pokonania przeszkodę dla pełnego rozwoju EPS zarówno na wschodzie, jak i na południu, utrudniając stosunki dobrosąsiedzkie i współpracę regionalną;
- N. mając na uwadze, że w zakres EPS wchodzi różne „sąsiedztwa” obejmujące kraje o różnych interesach, ambicjach i możliwościach;
- O. mając na uwadze, że konieczne jest zróżnicowane podejście oraz polityka dostosowana do każdego kraju, zwłaszcza dlatego, że sąsiedztwo UE jest rozdrobnione bardziej niż kiedykolwiek, a poszczególne państwa różnią się od siebie pod wieloma względami, w tym w zakresie własnych ambicji i oczekiwań w stosunku do UE oraz wyzwań, przed jakimi stoją, i uwarunkowań zewnętrznych; mając na uwadze, że stosunki dwustronne UE z państwami objętymi EPS znajdują się na różnych etapach rozwoju; mając na uwadze, że skuteczne stosowanie zasady „więcej za więcej” ma podstawowe znaczenie dla kształtowania i różnicowania stosunków z krajami partnerskimi oraz że UE powinna „nagradzać” kraje podejmujące wzmocnioną współpracę z UE i dokonujące postępów w realizowaniu europejskich wartości zarówno pod względem zasobów, jak i innych zachęt w ramach EPS; mając na uwadze, że państwa sąsiadujące z UE powinny mieć możliwość określania swojej przyszłości bez zewnętrznych nacisków;
- P. mając na uwadze, że postępy w rozwiązywaniu konfliktów i sporów między krajami EPS należy uznać za kryterium podlegające ocenie w corocznych sprawozdaniach z postępów;
- Q. mając na uwadze, że poszanowanie integralności terytorialnej suwerennych państw jest podstawową zasadą w stosunkach między krajami w europejskim sąsiedztwie, a okupowanie terytorium jednego kraju przez inny kraj jest niedopuszczalne;
- R. mając na uwadze, że środki dostępne dla UE, przewidziane w wieloletnich ramach finansowych do 2020 r., dzięki którym może ona podejmować działania w charakterze „globalnego gracza”, stanowią jedynie 6% całkowitego budżetu i obejmują wszystkie powiązane programy, w tym pomoc na rzecz rozwoju i współpracy;
- S. mając na uwadze, że EPS przyczynia się do formułowania wspólnego stanowiska UE w całym sąsiedztwie; mając na uwadze, że państwa członkowskie powinny odgrywać ważną rolę w europejskim sąsiedztwie, koordynując swoje wysiłki oraz zwiększając wiarygodność i zdolność UE do działania poprzez zajmowanie wspólnego stanowiska;
- T. mając na uwadze, że proces konsultacji przeprowadzony przez Komisję i ESDZ powinien mieć charakter kompleksowy i integrujący, tak aby zapewnić konsultacje ze wszystkimi zainteresowanymi stronami; mając na uwadze, że ważne jest, aby zachęcać organizacje kobiece i organizacje działające na rzecz równości płci do uczestniczenia w tych konsultacjach; mając na uwadze, że należy podejmować dalsze wysiłki w celu zwiększenia widoczności EPS oraz szerszego informowania na jej temat wśród opinii publicznej krajów partnerskich;

- U. mając na uwadze, że sąsiedztwo wschodnie i południowe napotyka różne problemy, a ich skuteczne rozwiązanie wymaga elastyczności EPS i dostosowania jej do określonych potrzeb i wyzwań każdego regionu;
1. podkreśla znaczenie, konieczność i aktualność przeglądu EPS; zaznacza, że zmieniona EPS powinna dawać możliwość szybkiej, elastycznej i adekwatnej reakcji na sytuacje zaistniałe na danym terenie, a także przedstawiać ambitną wizję strategiczną rozwoju dwustronnych i wielostronnych stosunków z państwami sąsiadującymi, zgodnie ze zobowiązaniem do promowania podstawowych wartości leżących u podstaw EPS;
  2. podkreśla, że EPS stanowi kluczowy element polityki zagranicznej UE i musi pozostać jednolitą polityką; ocenia, że EPS wpisuje się w działania zewnętrzne UE, których potencjał i wyjątkowość wynika z dostępności szerokiego wachlarza instrumentów w obszarze dyplomacji, bezpieczeństwa, obrony, gospodarki, handlu, rozwoju i działań humanitarnych; stwierdza, że skuteczna EPS ma zasadnicze znaczenie dla wzmocnienia wiarygodności polityki zagranicznej UE i jej globalnej pozycji oraz że EPS musi demonstrować prawdziwie wiodącą rolę UE w sąsiedztwie i w relacjach z naszymi partnerami na świecie;
  3. uważa, że nadal ma znaczenie określony pierwotnie cel EPS, jakim jest stworzenie obszaru dobrobytu, stabilności, bezpieczeństwa i dobrego sąsiedztwa opartego na wspólnych wartościach i zasadach Unii, który to cel można zrealizować dzięki zapewnieniu wsparcia oraz bodźców dla głębokich reform strukturalnych w państwach sąsiadujących – przeprowadzonych na ich własną odpowiedzialność i uzgodnionych z nimi – co umożliwi pogłębione zaangażowanie we współpracę z UE; w związku z tym podkreśla potrzebę wyciągnięcia wniosków oraz powrotu do punktu wyjścia EPS i ponownego nadania tym celom priorytetowego znaczenia w planie działań;
  4. podkreśla strategiczne znaczenie EPS jako polityki budującej wielowarstwowe stosunki oraz silne współzależności między UE a jej partnerami w sąsiedztwie; podkreśla, że podstawowe wyzwanie EPS polega na wprowadzeniu namacalnych i konkretnych udogodnień dla obywateli krajów partnerskich; uważa, że EPS powinna stać się silniejsza, bardziej polityczna i skuteczna również przez wzmocnienie jej pozytywnych elementów, takich jak większa koncentracja na partnerstwie ze społeczeństwami, różnicowaniu i podejściu „więcej za więcej”;
  5. podkreśla, że poszanowanie podstawowych uniwersalnych wartości, na których opiera się UE, takich jak prawa człowieka, praworządność, demokracja, wolność, równość i godność ludzka musi pozostać w centrum zmienionej polityki, jak stanowi art. 2 układów o stowarzyszeniu zawieranych między UE a krajami trzecimi; przypomina, że wzmocnienie praworządności oraz wspieranie demokracji i praw człowieka leży w interesie krajów partnerskich, a także wzywa do zaostrożenia warunków dotyczących poszanowania tych wspólnych podstawowych wartości; podkreśla w tym kontekście rolę specjalnego przedstawiciela UE ds. praw człowieka oraz Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji;
  6. podkreśla, że odnowiona polityka musi mieć bardziej strategiczny, ukierunkowany, elastyczny i spójny charakter oraz musi być kształtowana przez czynniki polityczne; wzywa UE do sformułowania jasnej i ambitnej wizji politycznej dotyczącej EPS oraz do zwrócenia szczególnej uwagi na własne priorytety polityczne w południowym i wschodnim sąsiedztwie przy uwzględnieniu różnych wyzwań stojących przed krajami

w każdym regionie oraz ich różnych aspiracji i ambicji politycznych; podkreśla zasadnicze znaczenie Partnerstwa Wschodniego i Partnerstwa Eurośródziemnomorskiego; wzywa do powołania specjalnych przedstawicieli dla Wschodu i Południa, których zadaniem byłaby polityczna koordynacja zmienionej polityki oraz angażowanie się we wszystkie działania UE w sąsiedztwie;

7. podkreśla ważną rolę państw członkowskich, ich wiedzy specjalistycznej i ich stosunków dwustronnych z krajami EPS w kształtowaniu spójnej polityki UE; podkreśla potrzebę odpowiedniej koordynacji między wiceprzewodniczącą/wysoką przedstawiciel, komisarzem ds. europejskiej polityki sąsiedztwa i negocjacji w sprawie rozszerzenia, delegacjami UE i specjalnymi przedstawicielami UE w celu unikania powielania działań; podkreśla, że główną rolę we wdrażaniu EPS mają do odegrania delegacje UE;
8. wzywa wiceprzewodniczącą / wysoką przedstawiciel do opracowania propozycji współpracy z zainteresowanymi tym europejskimi sąsiadami wzorowanej na Europejskim Obszarze Gospodarczym, która mogłaby stanowić dalszy etap ich dążenia do integracji europejskiej, w oparciu o pogłębioną współpracę z UE pod względem swobód i pełnej integracji ze wspólnym rynkiem, a także ściślejszą współpracę w ramach wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB);
9. domaga się zdefiniowania krótko-, średnio- i długoterminowych priorytetów oraz celów strategicznych, mając na uwadze, że celem EPS ma być stworzenie zróżnicowanego podejścia z myślą o wspieraniu współpracy w różnych obszarach, zarówno między państwami objętymi EPS, jak i z tymi państwami; podkreśla, że przy definiowaniu swojego podejścia UE powinna przyrzeć się swoim interesom i priorytetom oraz priorytetom poszczególnych zainteresowanych państw, a także ich poziomowi rozwoju, uwzględniając przy tym interesy i aspiracje społeczeństw, ambicje polityczne i środowisko geopolityczne;
10. zaznacza, że lokalna odpowiedzialność, przejrzystość, wzajemna rozliczalność i integracja powinny stanowić kluczowe aspekty nowego podejścia, tak aby korzyści płynące z EPS były odczuwane przez wszystkie grupy społeczne w danym państwie, a nie wyłącznie przez niektóre z tych grup;
11. wyraża przekonanie, że wzmocnienie własnych potencjałów rozwoju krajów partnerskich wymaga wyjścia poza dominujący obecnie w EPS dialog polityczny i poszerzenia go o dialog społeczny, gospodarczy i kulturowy z uwzględnieniem całej różnorodności politycznej, społecznej, etnicznej i kulturowej krajów partnerskich; podkreśla znaczenie postępów uzyskanych dzięki współpracy terytorialnej z bezpośrednim zaangażowaniem samorządów lokalnych;
12. wyraża ubolewanie z powodu ograniczonych środków przeznaczonych na współpracę UE z jej partnerami z sąsiedztwa, szczególnie w porównaniu ze znacznie wyższymi środkami inwestowanymi w krajach objętych EPS przez zainteresowane strony z krajów trzecich; zauważa, że osłabia to możliwości UE w zakresie promowania i wdrażania polityk zgodnych z interesami strategicznymi UE w jej sąsiedztwie; podkreśla potrzebę usprawnienia wsparcia i zwiększenia funduszy, aby skutecznie nagradzać i wspierać kraje partnerskie, które – jak stwierdzono – są rzeczywiście zaangażowane w przeprowadzenie reform, demokratyzację i poszanowanie praw człowieka oraz osiągają namacalne postępy w tym zakresie;

13. podkreśla potrzebę wzmocnienia mechanizmów odpowiedzialności i przejrzystości w krajach partnerskich, tak aby zagwarantować, że są one w stanie absorbować i wydawać środki w skuteczny i sensowny sposób; w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia skutecznych mechanizmów monitorowania i nadzorowania wydatkowania wsparcia UE w państwach objętych EPS, w tym poprzez kontrolę przez społeczeństwo obywatelskie;
14. nalega, aby UE poprawiła koordynację z innymi darczyńcami i międzynarodowymi instytucjami finansowymi – w tym przez inicjatywę AMICI – zgodnie ze swoim zobowiązaniem dotyczącym osiągnięcia statusu bardziej spójnego, szanowanego i skutecznego podmiotu globalnego, a także podkreśla potrzebę wspólnego programowania z państwami członkowskimi UE oraz między nimi; podkreśla, że w celu wypracowania i stosowania wspólnego, spójnego i skutecznego podejścia do krótko- i średnioterminowych celów współpracy UE z państwami sąsiadującymi niezbędna jest lepsza koordynacja z państwami członkowskimi oraz władzami regionalnymi i lokalnymi, a także wzywa do otwarcia dyskusji na ten temat z Radą;
15. podkreśla, że UE powinna dostosować ambicje dotyczące wzmocnionego zaangażowania w sąsiedztwo do wystarczającego finansowania; jest zdania, że w ramach przeglądu śródkresowego zewnętrznych instrumentów finansowych należy uwzględnić zmienioną politykę i że ENI powinien w związku z tym odzwierciedlać ambicję zwiększenia skuteczności EPS oraz zapewniać przewidywalność i trwałość zaangażowania UE w relacje z jej partnerami oraz odpowiedni poziom elastyczności proceduralnej; wzywa ponadto do zapewnienia większej spójności i zgodności między różnymi zewnętrznymi instrumentami finansowymi UE;
16. podkreśla rolę wspierającą Europejskiego Funduszu na rzecz Demokracji uzupełniającego dotychczasowe instrumenty UE o nowe podejście, które charakteryzuje się większą elastycznością, pozwala lepiej reagować na zmieniającą się sytuację, eliminuje luki i jest opłacalne finansowo; wzywa Komisję, by przeznaczyła więcej środków na Europejski Fundusz na rzecz Demokracji;
17. uznaje, że nastawienie do Europy i UE w państwach sąsiadujących ma rzeczywisty wpływ na konflikt, jednak odrzuca wszelkie zarzuty o współudział w represjach i łamaniu praw człowieka w państwach sąsiadujących w rezultacie mylnie pojmowanego dążenia do stabilności w perspektywie krótkoterminowej;

Wartość dodana działania na szczeblu UE

Nadawanie nowego kształtu europejskiej polityce sąsiedztwa

18. podkreśla potrzebę nadania EPS nowego kształtu w celu zbudowania silnych, strategicznych i trwałych partnerstw z państwami objętymi EPS w oparciu o pielęgnowanie i przestrzeganie wartości i zasad UE oraz wspieranie wzajemnych interesów; wzywa do wsparcia technicznych aspektów tej polityki jasną wizją polityczną;
19. zwraca uwagę, że EPS powinna wykorzystywać własną metodologię i własne narzędzia, które powinny odpowiadać poziomowi ambicji oraz potrzebom i celom, do jakich dążą poszczególne państwa objęte EPS oraz UE;

20. wzywa Komisję do skoncentrowania się na sektorach zidentyfikowanych wspólnie z jej partnerami na podstawie wspólnych interesów, w których to sektorach można osiągnąć postęp i uniwersalną wartość dodaną, a także do stopniowego rozszerzania współpracy opartej na postępie i ambicjach, zwłaszcza po to, by przyczynić się do wzrostu gospodarczego i rozwoju społecznego, koncentrując się na nowych pokoleniach; podkreśla, że reformom gospodarczym muszą towarzyszyć reformy polityczne, a dobre rządy mogą zostać wprowadzone wyłącznie dzięki otwartemu, rozliczalnemu i przejrzystemu procesowi decyzyjnemu opartemu na instytucjach demokratycznych;
21. podkreśla, że polityka rozszerzenia i polityka sąsiedztwa to dwie odrębne polityki, które mają różne cele; przypomina jednak, że państwa europejskie objęte EPS, tak jak każdy kraj europejski, mogą ubiegać się o członkostwo w UE, jeżeli spełnią kryteria oraz warunki kwalifikowalności i przyjęcia określone w art. 49 TUE; uznając, że reforma i transformacja muszą nastąpić pierwsze, ale nie chcąc przy tym wzbudzać nierealistycznych oczekiwań, uważa, że należy utrzymać perspektywę członkostwa będącą zachętą dla wszystkich kwalifikujących się krajów, które jasno wyraziły europejskie aspiracje i ambicje;

Wsparcie na rzecz demokracji, reformy sądownictwa, praworządności, dobrych rządów i tworzenia potencjału instytucjonalnego

22. uważa, że wsparcie na rzecz demokracji, praworządności, dobrych rządów, budowania państwowości i praw człowieka oraz podstawowych wolności ma zasadnicze znaczenie dla EPS; podkreśla, że w ramach EPS nie należy przyjmować żadnych strategii przyczyniających się do zagrożenia tych podstawowych wartości; podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie powinny oferować zachęty i wiedzę fachową, tak aby podejmować i wspierać reformy demokratyczne oraz przewyższać wyzwania polityczne, gospodarcze i społeczne;
23. podkreśla ciągłą potrzebę koncentrowania się na wzmacnianiu i ugruntowywaniu demokracji, praworządności, dobrych rządów, niezawisłości wymiaru sprawiedliwości, zwalczaniu korupcji, szacunku dla różnorodności i poszanowania praw mniejszości, w tym grup wyznaniowych, praw osób LGBTI, praw osób niepełnosprawnych oraz praw osób należących do mniejszości etnicznych; zwraca uwagę, że tworzenie potencjału instytucji krajowych, w tym zgromadzeń narodowych, połączone ze wsparciem dla społeczeństwa obywatelskiego, prodemokratycznych grup i partii politycznych, wzmocni dialog polityczny i pluralizm;
24. podkreśla, że prawa kobiet, równość płci i prawo do niedyskryminacji stanowią podstawowe prawa i kluczowe zasady, którymi kieruje się UE w działaniach zewnętrznych; podkreśla znaczenie promowania praw dzieci i młodzieży oraz równości płci, a także umocnienia pozycji kobiet pod względem ekonomicznym i politycznym, tak aby budować integracyjne, dobrze prosperujące i stabilne społeczeństwa w sąsiedztwie UE;
25. zwraca uwagę, że zmieniona EPS powinna wzmacniać promowanie podstawowych wolności w krajach nią objętych poprzez pielęgnowanie wolności wypowiedzi, stowarzyszania się i pokojowych zgromadzeń, a także wolności prasy i mediów, jako praw umożliwiających realizację praw ekonomicznych, społecznych i kulturalnych;
26. podkreśla znaczenie kształtowania społecznego wymiaru EPS poprzez angażowanie się

wraz z partnerami w walkę z ubóstwem i wykluczeniem, stymulowanie zatrudnienia i sprawiedliwego wzrostu, wspieranie zdrowych stosunków pracy oraz promowanie edukacji i godnej pracy, a tym samym zwalczanie niektórych źródłowych przyczyn nielegalnej migracji;

27. uznaje znaczenie dialogu kulturowego między UE a państwami sąsiadującymi w takich obszarach, jak zapobieganie konfliktom i budowanie pokoju, rozwój branż kreatywnych, umacnianie wolności wypowiedzi, wsparcie rozwoju społeczno-gospodarczego, wzmocnienie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim oraz dialog międzykulturowy i międzyreligijny, również w celu przeciwdziałania coraz większej dyskryminacji i prześladowaniu grup mniejszościowych i religijnych; wzywa do wzmocnienia ram dla stosunków kulturalnych, umożliwiających rozwój programów mobilności, szkoleń, budowy potencjału i wymiany w obszarze kultury i edukacji;
28. podkreśla, że należy wzmacniać i promować podejście oparte na „partnerstwie ze społeczeństwami”; wzywa do zdefiniowania wspólnych interesów i celów polityki w porozumieniu ze wszystkimi zainteresowanymi stronami reprezentującymi różne społeczeństwa, a nie tylko z władzami;
29. podkreśla, że w procesie transformacji i demokratyzacji istotny jest rozwój energicznego i aktywnego społeczeństwa obywatelskiego, obejmującego partnerów społecznych i środowisko biznesu; wzywa do dalszego wspierania społeczeństwa obywatelskiego, lokalnych MŚP oraz innych podmiotów niepaństwowych, ponieważ stanowią one siłę napędzającą proces reform, a także do aktywniejszego dialogu i partnerstwa między poszczególnymi podmiotami i sektorami społeczeństwa obywatelskiego w UE oraz w państwach sąsiadujących w ramach EPS; podkreśla znaczenie przedsiębiorstw europejskich oraz ich roli w promowaniu i upowszechnianiu międzynarodowych standardów dla biznesu, w tym społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;

Zróżnicowanie i warunkowość

30. wzywa do tego, aby EPS rozwijała się w bardziej dopasowanych do indywidualnych potrzeb i elastycznych ramach polityki, które umożliwiałyby dostosowanie się do istniejącej różnorodności między krajami partnerskimi; wzywa do spójnego wdrożenia „zróżnicowanego podejścia”; podkreśla, że zróżnicowanie powinno występować między krajami objętymi EPS;
31. podkreśla potrzebę stosowania skutecznej warunkowości w odniesieniu do procesów reform, a także potrzebę spójnego podejścia ze strony UE między zajmowanym stanowiskiem a warunkowością przyznawanych środków finansowych; zaznacza, że UE nie może sprzeniewierzać się swoim podstawowym wartościom i prawom oraz powinna unikać tworzenia podwójnych standardów; podkreśla, że UE powinna udzielać silniejszego wsparcia i wykazywać silniejsze zaangażowanie na rzecz państw, które dokonują postępów w realizacji reform mających dalekosiężne skutki polityczne, gospodarcze i społeczne oraz dążą do zacieśnienia stosunków politycznych z UE, a państwa te powinny być oceniane na podstawie indywidualnych osiągnięć w procesie reform; podkreśla znaczenie pełnego stosowania zasady „więcej za więcej”;
32. podkreśla, że układy o stowarzyszeniu stanowią najbardziej zaawansowany, ale nie ostateczny etap w stosunkach między UE a jej sąsiadami;

33. jest zdania, że UE powinna zaprosić niestowarzyszone kraje partnerskie do angażowania się we współpracę sektorową, w tym umożliwiać zawieranie nowych lub wzmacnianie istniejących porozumień sektorowych, takich jak Wspólnota Energetyczna, które ułatwiałyby integrację takich krajów w ramach określonych części sektorowych jednolitego obszaru czterech podstawowych swobód UE;
34. jest zdania, że podczas realizacji EPS należy zwrócić szczególną uwagę na współpracę w zakresie zarządzania gospodarką i zrównoważony charakter finansów publicznych w państwach objętych EPS;

Wymiar bezpieczeństwa

35. zauważa, że zachowanie pokoju, bezpieczeństwa i stabilności stanowi zasadniczy problem występujący w sąsiedztwie oraz że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa gwałtownie się pogarsza; wzywa do uwzględnienia w ramach EPS silnego elementu bezpieczeństwa, wyposażonego w odpowiednie narzędzia, którego dotąd niestety brakowało; podkreśla, że UE powinna skupić się na poprawie efektywności i skuteczności posiadanych obecnie instrumentów zarządzania kryzysowego w celu stworzenia możliwości rozszerzenia spektrum interwencji kryzysowych; podkreśla, że bezpieczeństwo, stabilność i rozwój stanowią nierozłączne elementy oraz że należy zastosować kompleksowe podejście, by rozwiązać problemy w zakresie bezpieczeństwa w regionie oraz zlikwidować ich przyczyny;
36. zauważa, że stabilność regionu Sahelu i Sahary należy postrzegać jako kluczowy element bezpieczeństwa zarówno na północy, jak i na południu Afryki oraz że brak stabilności w tym regionie wynika z rozprzestrzeniania się sieci handlu bronią, narkotykami, ludźmi, czego konsekwencją jest zmniejszenie się stabilności w Europie;
37. wzywa do ściślejszej koordynacji między działaniami podejmowanymi w ramach EPS i w ramach szerszej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), które dotyczą różnych aspektów bezpieczeństwa państw objętych EPS oraz UE, wraz ze wzmacnianiem więzów między polityką wewnętrzną a zewnętrzną; podkreśla potrzebę spójności i pełnej koordynacji między przeglądem EPS a przeglądem europejskiej strategii bezpieczeństwa;
38. podkreśla potrzebę stworzenia nadrzędnej strategii politycznej, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnego poszanowania prawa międzynarodowego i zobowiązań międzynarodowych zgodnie z aktem końcowym KBWE z 1975 r., która to strategia byłaby oparta na poszanowaniu praw człowieka, praw mniejszości i podstawowych wolności, niezależności, suwerenności i integralności terytorialnej państw, nienaruszalności granic, równości praw i prawie narodów do samostanowienia oraz zakładałaby pokojowe rozwiązywanie konfliktów; zauważa, że Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE), która jest największą regionalną organizacją odpowiedzialną za kwestie bezpieczeństwa, może odgrywać w tym zakresie ważną rolę, i jest zdania, że OBWE powinna otrzymać nowy bodziec, podejmując się roli mediatora; popiera prawo partnerów do podejmowania niezależnych i suwerennych wyborów w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, bez ulegania zewnętrznej presji i przymusowi;
39. apeluje, aby w ramach zmienionej polityki wspierać kraje partnerskie w budowaniu odpowiednich struktur państwowych odpowiedzialnych za kwestie bezpieczeństwa,

takie jak skuteczne egzekwowanie prawa, terroryzm i przestępczość zorganizowana, wywiad i bezpieczeństwo, w tym cyberbezpieczeństwo, które to struktury powinny być tworzone przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i podlegać odpowiedniej, demokratycznej kontroli parlamentarnej; podkreśla, że UE powinna angażować się w takie dziedziny, jak reforma sektora bezpieczeństwa, a także – po wygaśnięciu konfliktów – w rozbrownienie, demobilizację i reintegrację; wzywa UE do skoncentrowania się na budowaniu potencjału kontroli granicznej w krajach partnerskich; uznaje wysiłki podjęte już w tym kierunku przez część z tych krajów; zwraca się do państw sąsiadujących o wsparcie stosownych misji w ramach WPBiO; wzywa UE do promowania wspólnych inicjatyw państw sąsiadujących w obszarze bezpieczeństwa, by umożliwić im podejmowanie większej odpowiedzialności i wnoszenie pozytywnego wkładu w bezpieczeństwo w ich regionie;

40. przypomina państwom członkowskim o ich zobowiązaniach wynikających ze wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB w sprawie wywozu broni, które między innymi zobowiązuje je do odrzucenia wniosku o udzielenie zezwolenia na wywóz technologii wojskowej lub sprzętu wojskowego do kraju sąsiedniego, jeśli zachodzi wyraźne ryzyko, że objęta wywozem technologia lub sprzęt wojskowy mogą być wykorzystane do represji wewnątrz kraju, do ciężkich naruszeń międzynarodowego prawa humanitarnego, mogą prowokować konflikty zbrojne lub powodować ich przedłużenie, lub też potęgować istniejące napięcia bądź konflikty w kraju końcowego przeznaczenia, lub że ich wywóz ma na celu działanie zaczepne wobec innego kraju bądź zagarnięcie siłą terytorium stanowiącego przedmiot roszczeń;
41. podkreśla potrzebę aktywnego promowania i wspierania pokojowego rozwiązywania konfliktów, jak również polityki pojednania po zakończeniu konfliktu w sąsiedztwie UE przy użyciu różnych narzędzi i instrumentów, w oparciu o wartość dodaną, jaką mogą one zapewniać; jest zdania, że tego typu działania powinny obejmować pracę specjalnych przedstawicieli UE, programy na rzecz budowy zaufania, przywrócenie dialogu, mediację promującą kontakty międzyludzkie, a także misje w ramach WPBiO; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą oraz ESDZ do opracowania innowacyjnych działań i koncepcji, w tym strategii komunikacji publicznej i nieformalnych konsultacji w celu wspierania dialogu i pojednania; zauważa, że delegacje UE odgrywają kluczową rolę w tworzeniu mechanizmów wczesnego ostrzegania, tworząc zacieśnione sieci prewencyjne we współpracy z różnymi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego;
42. przypomina o swoim wsparciu dla suwerenności, integralności terytorialnej i niezależności politycznej krajów partnerskich; jest zdania, że EPS powinna przyczyniać się do urzeczywistnienia tych wartości i wspierać je w praktyce; podkreśla, że zamrożone lub przedłużające się konflikty utrudniają pełen rozwój EPS; w związku z tym ubolewa, że od początku istnienia EPS nie poczyniono żadnych postępów, by rozwiązać trwające konflikty; przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym okupacja terytorium kraju partnerskiego stanowi pogwałcenie podstawowych zasad i celów EPS; podkreśla potrzebę jak najwcześniejszego, pokojowego rozwiązania zamrożonych konfliktów na bazie norm i zasad prawa międzynarodowego; wzywa wysoką przedstawiciel/wiceprzewodniczącą do odgrywania bardziej aktywnej roli, dając wyraznie do zrozumienia, że pogłębienie stosunków dwustronnych jest powiązane z pokojowym rozwiązywaniem konfliktów i przestrzeganiem prawa międzynarodowego; w tym kontekście podkreśla wagę realizowania pryncypialnej polityki pociągania do odpowiedzialności za wszelkie naruszenia praw człowieka i

międzynarodowego prawa humanitarnego oraz unikania stosowania podwójnych standardów, zwłaszcza w tym zakresie;

43. wzywa UE do postępowania wobec konfliktów regionalnych zgodnie z duchem i doświadczeniami wynikającymi z historii integracji europejskiej, ponieważ dwustronne kwestie muszą być rozwiązywane pokojowo, a stosunki dobrosąsiedzkie i współpraca regionalna są zasadniczymi elementami EPS; w tym kontekście wzywa do angażowania obywateli i instytucji publicznych w partnerstwa horyzontalne oraz współpracę bliźniaczą z partnerami z UE, a także angażowanie społeczeństw i młodego pokolenia, co stanowi czynnik będący motorem zmian;

Wspieranie integracji regionalnej

44. podkreśla znaczenie regionalnego wymiaru EPS oraz potrzebę promowania i przyczyniania się do regionalnych synergii i integracji regionalnej poprzez programy współpracy regionalnej; zwraca uwagę, że pogłębiona współpraca gospodarcza między państwami objętymi ESP jest konieczna do osiągnięcia stabilności i dobrobytu w europejskim sąsiedztwie;
45. w tym kontekście wzywa do uzupełnienia dwustronnych stosunków UE z państwami objętymi EPS o wymiar wielostronny, poprzez zwiększenie liczby działań i inicjatyw w tym obszarze, przy jednoczesnym zwróceniu szczególnej uwagi na wzmocnienie projektów transgranicznych, intensyfikację programów dotyczących kontaktów międzyludzkich, opracowanie zachęt do współpracy regionalnej i dalsze promowanie aktywnego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim; uważa, że przyszła EPS powinna stanowić integracyjną, regionalną platformę do omawiania problemów praw człowieka, zgodnie z podstawowymi wartościami EPS;
46. wzywa do prowadzenia systematycznych ocen oddziaływania na prawa człowieka umów handlowych oraz wsparcia finansowego UE na rzecz programów i projektów w ramach EPS, a także ujęcia w nich perspektywy płci;
47. apeluje, by zmieniona polityka wzmocniła istniejące platformy współpracy, a mianowicie Unię dla Śródziemnomorza i Partnerstwo Wschodnie, tak aby dalej wspierać integrację regionalną, w przypadku gdy priorytety określone przez partnerów są do siebie podobne w konkretnym obszarze polityki, rozwiązywać konkretne problemy wewnątrz regionów, takie jak mobilność, energia lub bezpieczeństwo, a także zbliżać partnerów do siebie w dziedzinie standardów gospodarczych i ustawodawstwa; uważa, że te wielostronne struktury EPS należy skonsolidować i rozwijać w bardziej strategiczny sposób;
48. podkreśla znaczenie roli zgromadzeń wielostronnych, takich jak Euronest i Unia dla Śródziemnomorza, jako forów dialogu politycznego i instrumentów wspierania odpowiedzialności za politykę sąsiedztwa, oraz w zdecydowany sposób zachęca je do większego zaangażowania się w tę politykę w odpowiedni i skuteczny sposób;
49. zwraca uwagę na korzyści płynące z dyplomacji parlamentarnej oraz regularnych, dwustronnych spotkań międzyparlamentarnych, jakie PE odbywa wraz z parlamentami z państw sąsiadujących, co stanowi narzędzie wymiany doświadczeń i oceny stanu relacji poszczególnych krajów z UE; zachęca parlamenty krajowe państw członkowskich do organizacji dwustronnych spotkań międzyparlamentarnych w ramach

EPS, co pozwoli na zapewnienie spójnego podejścia;

50. podkreśla znaczenie Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego (CORLEAP) i Eurośródziemnomorskiego Zgromadzenia Samorządów Lokalnych i Regionalnych (ARLEM), które umożliwiają przedstawicielom lokalnym i regionalnym nawiązanie dialogu z instytucjami Unii i rozwijanie współpracy gospodarczej, społecznej, lokalnej i regionalnej;
51. podkreśla, że rozwój regionalnych platform społeczeństwa obywatelskiego, takich jak Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Wschodniego i Forum Społeczeństwa Obywatelskiego Partnerstwa Południowego, wzmacnia zaangażowanie wielu interesariuszy stanowiących koło zamachowe programu demokratyzacji i reform gospodarczych w sąsiedztwie;

Sąsiedzi sąsiadów

52. zwraca uwagę na potrzebę budowania silnych partnerstw z państwami sąsiadującymi; podkreśla, że należy zadbać o to, by EPS stanowiła część szerszej polityki zagranicznej UE, a także uznać innych strategicznych graczy mających wpływ na sąsiedztwo – „sąsiadów sąsiadów” – oraz organizacje międzynarodowe i regionalne, między innymi poprzez zajęcie się w stosownych przypadkach kwestiami wspólnego zainteresowania i wspólnymi problemami, w tym także dotyczącymi regionalnego i globalnego bezpieczeństwa, w ramach istniejących ram współpracy dwustronnej lub dialogu wielostronnego;
53. podkreśla, że UE powinna realistycznie rozważyć różne opcje polityczne stojące przed jej partnerami, możliwości porozumienia na różnych szczeblach ze swoimi sąsiadami, a także metody reagowania na politykę zagraniczną państw trzecich w swoim sąsiedztwie, gwarantując, że decyzja o tym, w jaki sposób dalej rozwijać wzajemne stosunki, należeć będzie do UE i jej suwerennych partnerów;
54. ponownie daje wyraz swojemu przekonaniu, że postanowienia DCFTA nie stanowią wyzwania handlowych dla Federacji Rosyjskiej, oraz że układy o stowarzyszeniu nie powinny być postrzegane jako przeszkoda w dobrych relacjach partnerów wschodnich z którymkolwiek z ich sąsiadów;
55. wzywa UE do opracowania skutecznych mechanizmów wspierania krajów partnerskich objętych EPS, które realizują ambitny program integracji europejskiej, w wyniku czego są obiektem działań odwetowych, przymusu w handlu lub bezpośredniej agresji wojskowej ze strony państw trzecich; ponownie wyraża pogląd, że mimo tego, iż EPS nie jest wymierzona przeciwko innym strategicznym graczom i odrzuca koncepcję konkurencji geopolitycznej w sąsiedztwie jako gry o sumie zerowej, UE musi przedstawić wiarygodne zobowiązania i okazać silne wsparcie polityczne swoim partnerom, którzy pragną większego zbliżenia z UE;
56. wzywa UE do wykorzystania specjalistycznej wiedzy organizacji regionalnych, których członkami są jej sąsiedzi, takich jak Rada Europy, OBWE, Unia Afrykańska, odpowiednie biura regionalne Organizacji Narodów Zjednoczonych i Liga Państw Arabskich, oraz do aktywnego angażowania się we współpracę z nimi w celu rozwiązania konfliktów regionalnych; przypomina, że są to ważne fora umożliwiające angażowanie partnerów w przeprowadzanie reform, rozwiązywanie problemów

dotyczących praw człowieka i kwestii regionalnych – za które powinni oni wziąć większą odpowiedzialność – oraz wspieranie demokratyzacji;

Cele i narzędzia polityki

Zróźnicowana oferta: sektory priorytetowe

57. wzywa UE, aby wraz ze swoimi partnerami zbadała i zidentyfikowała priorytety dotyczące pogłębionej współpracy i integracji w różnych obszarach polityki, takich jak rozwój gospodarczy i społeczny, zapobieganie konfliktom i klęskom żywiołowym, rozwój infrastruktury i rozwój regionalny, środowisko, polityka konkurencji handlowej, MŚP, migracja, bezpieczeństwo, energia i efektywność energetyczna, w celu utworzenia obszaru dobrobytu, stabilności i dobrego sąsiedztwa;
58. jest zdania, że cel dotyczący spójności polityki wewnętrznej i zewnętrznej UE, jak również ściśle i coraz silniejsze powiązania między pewnymi wewnętrznymi a zewnętrznymi wyzwaniami powinny znaleźć odzwierciedlenie w nowej EPS;
59. uważa, że większa współpraca w obszarze przyszłego jednolitego rynku cyfrowego, wsparcie reform w zakresie e-administracji oraz rozwiązania w ramach otwartej administracji stanowią instrument angażowania obywateli;
60. podkreśla znaczenie swobodnego przepływu osób oraz popiera zwiększanie mobilności w sąsiedztwie, w bezpiecznym i dobrze zarządzanym środowisku, w formie ułatwień wizowych i liberalizacji systemu wizowego, szczególnie w odniesieniu do studentów, młodzieży, artystów i naukowców; wzywa Komisję, aby we współpracy z państwami członkowskimi dalej rozwijała partnerstwa na rzecz mobilności w sąsiedztwie, a także opracowała możliwości systemów migracji cyrkulacyjnej, które otworzyłyby bezpieczne i legalne szlaki dla migrantów; wzywa UE do wyraźnego rozróżnienia między osobami ubiegającymi się o azyl ze względu na prześladowania a nieregularnymi imigrantami z pobudek ekonomicznych; potępia handel ludźmi, którego większość ofiar stanowią kobiety, a także podkreśla znaczenie zacieśnienia współpracy z krajami partnerskimi na rzecz zwalczania tego procederu;
61. wzywa Komisję do zwrócenia uwagi na kwestie równości płci podczas promowania szkoleń zawodowych i naukowych, a także w ramach programów z zakresu migracji cyrkulacyjnej z państwami sąsiadującymi, tak aby zwiększyć udział kobiet w gospodarkach tych państw;
62. zauważa, że wysoki poziom bezrobocia, zwłaszcza wśród młodzieży, brak swobodnego dostępu do informacji, wykluczenie społeczne i ubóstwo, a także brak ochrony praw mniejszości, w połączeniu z niskim wskaźnikiem uczestnictwa kobiet w życiu politycznym i społeczno-gospodarczym, złym sprawowaniem rządów i wysokim poziomem korupcji stanowią podstawowe przyczyny niestabilności; domaga się zaangażowania wykraczającego poza pogłębione i kompleksowe strefy wolnego handlu (DCFTA); zauważa, że sama perspektywa umowy handlowej i umowy o wolnym handlu nie jest już wystarczająca, aby wzmocnić nasze partnerstwo z państwami sąsiadującymi, w szczególności z państwami południowego brzegu Morza Śródziemnego; zauważa brak regionalnej współpracy gospodarczej między państwami sąsiadującymi z UE i wzywa do ustanowienia wewnątrzregionalnych inicjatyw na rzecz zwiększenia wymiany handlowej między nimi;

63. podkreśla znaczenie inwestowania w projekty skierowane do młodzieży, kobiet i przyszłych liderów, z wykorzystaniem pełnej gamy możliwości stypendialnych w ramach programu Erasmus+, tak aby wspierać wymianę studentów i wykładowców między krajami objętymi EPS a państwami członkowskimi UE, mającą na celu tworzenie przyszłych kadr liderów w krajach objętych EPS oraz państwach członkowskich UE, a także znaczenie dalszego promowania projektów akademickich i edukacyjnych, które do tej pory sprawdziły się w tej dziedzinie, takich jak Kolegium Europejskie;
64. wzywa Komisję do zbadania i zaoferowania państwu objętym EPS różnych poziomów uczestnictwa, współpracy i zaangażowania w unijne strategie polityczne, programy i działalność agencji, takich jak Europol, Frontex i obsługa celna, w obszarach zwalczania handlu ludźmi oraz przestępczości gospodarczej i transgranicznej oraz w ramach Wspólnoty Energetycznej, która – jako udana umowa na rzecz integracji – może odgrywać istotniejszą rolę w EPS; podkreśla znaczenie bezpieczeństwa energetycznego i bliższej współpracy energetycznej w ramach europejskiego sąsiedztwa dla osiągnięcia wspólnego celu niezakłóconych dostaw taniej, zrównoważonej, efektywnej i ekologicznej energii; wzywa do stopniowego otwierania Unii Energetycznej na kraje objęte EPS; zachęca Komisję do promowania budapesztańskiej Konwencji w sprawie zwalczania cyberprzestępczości wśród państw objętych EPS i wzwania ich do przystąpienia do niej, o ile jeszcze tego nie zrobiły;
65. uważa, że należy położyć większy nacisk na wykorzystywanie programów pomocy technicznej, takich jak TAIEX i Twinning, oraz że partnerzy powinni uczestniczyć w programach UE, takich jak Erasmus i Horyzont 2020, gdyż przyczyniają się one do dzielenia się wiedzą i do tworzenia sieci na różnych poziomach, a także stanowią podstawę dla utworzenia obszaru wspólnego sąsiedztwa;
66. jest zdania, że parlamentarny wymiar polityki musi zostać wzmocniony przez zwiększenie efektywności posiedzeń międzyparlamentarnych oraz wspólnych organów parlamentarnych powołanych na mocy porozumień z UE, a także zgromadzeń parlamentarnych; w tym kontekście wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Parlament nowego podejścia do wspierania demokracji parlamentarnej; podkreśla rolę parlamentów państw objętych EPS w egzekwowaniu odpowiedzialności władzy wykonawczej i zachęca do wzmocnienia ich możliwości monitorowania; oczekuje, że Parlament zostanie włączony w realizację nowej EPS i będzie regularnie informowany i konsultowany w sprawie stanu jej zaawansowania w krajach partnerskich; jest zdania, że europejskie partie polityczne i grupy polityczne w parlamentach państw członkowskich i w Parlamencie Europejskim mogą odgrywać istotną rolę oraz ponosić kluczową odpowiedzialność za promowanie kultury politycznej w oparciu o dojrzałe instytucje demokratyczne, praworządność, demokrację wielopartyjną i pełne uczestnictwo kobiet w procesie decyzyjnym;
67. zaznacza, że skuteczność EPS zależy także od odpowiedzialności państw członkowskich, w tym w ramach rozszerzania inicjatyw flagowych; w związku z tym wzywa Komisję do wzmocnienia koordynacji polityki i wspólnego programowania pomocy finansowej, a także do ustanowienia mechanizmów wspierających wymianę informacji dotyczących państw objętych EPS między państwami członkowskimi a strukturami UE, a także konsultacje między państwami członkowskimi, strukturami UE i państwami sąsiadującymi; uważa, że pomoc finansowa i techniczna ze strony UE powinna zależeć od osiągnięcia konkretnych wskaźników w procesie reform, na

podstawie czego przyznawane byłoby dalsze wsparcie;

Ocena i widoczność

68. podkreśla, że plany działania ustanowione w ścisłej współpracy z władzami krajów partnerskich i w porozumieniu z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego powinny zawierać ograniczoną liczbę realistycznych priorytetów, których realizacja powinna podlegać ocenie w regularnych odstępach czasu lub w razie wystąpienia nowych okoliczności, z uwzględnieniem wspólnie uzgodnionych wariantów politycznych; wskazuje na znaczenie rozwijania procesu konsultacji z instytucjami społeczeństwa obywatelskiego w zakresie definiowania wskaźników;
69. podkreśla, że sprawozdania z postępów powinny skupiać się na realizacji priorytetów określonych w planach działania oraz odzwierciedlać poziom zaangażowania kraju partnerskiego; ponownie wzywa, aby dane zawarte w tych sprawozdaniach były ujęte w odpowiedniej perspektywie, z uwzględnieniem kontekstu krajowego oraz tendencji z lat poprzednich; jest zdania, że wszystkie główne zainteresowane podmioty z krajów objętych EPS, w tym społeczeństwo obywatelskie, powinny być rzeczywiście zaangażowane i należy przeprowadzać z nimi konsultacje przed sporządzeniem tych sprawozdań; wzywa do udostępniania na stronach internetowych odpowiednich delegacji UE najważniejszych dokumentów, takich jak sprawozdania z postępów, przetłumaczonych na język danego kraju; wzywa UE do zastosowania większej liczby jakościowych mierników postępów w krajach partnerskich oraz do wdrożenia skutecznych środków warunkowości w odniesieniu do postępów partnerów w obszarach praw człowieka, państwa prawa oraz demokracji;
70. jest zdania, że należy zwiększyć widoczność pomocy UE w celu unaocznienia mieszkańcom krajów partnerskich i państw członkowskich UE korzyści wynikających z unijnego wsparcia; wzywa Komisję do opracowania specjalnego mechanizmu na rzecz świadczenia pomocy humanitarnej przez UE państwom sąsiadującym, który różniłby się od modelu stosowanego wobec krajów trzeciego świata i zapewniałby oprócz innych celów dużą widoczność UE i jej programu politycznego; podkreśla wagę i konieczność wprowadzenia mechanizmu zapewniającego przejrzystość pomocy finansowej udzielanej przez UE;
71. wzywa UE do wzmocnienia swoich zdolności w zakresie przeciwdziałania dezinformacji i kampaniom propagandowym skierowanym przeciwko UE i jej państwom członkowskim, których celem jest osłabienie ich jedności i solidarności; wzywa UE do zwiększenia swojej widoczności, tak aby unaocznić wsparcie UE i jej zaangażowanie na rzecz krajów partnerskich oraz w tych krajach; podkreśla znaczenie promowania obiektywnych, niezależnych i bezstronnych informacji oraz wolności mediów w krajach objętych EPS, a także potrzebę strategicznych działań komunikacyjnych w sąsiedztwie, w tym na temat korzyści i celów tej polityki, dzięki opracowaniu kompleksowej, skutecznej i uporządkowanej strategii komunikacji będącej elementem zmienionej polityki;
72. wzywa UE do zwiększenia jej obecności w krajach partnerskich poprzez wykorzystanie bardziej interaktywnych środków przekazu audiowizualnego oraz mediów społecznościowych w odnośnych językach lokalnych w celu dotarcia do całego społeczeństwa; wzywa Komisję do przygotowania jasnej strategii komunikacji dla społeczeństw w krajach objętych EPS w celu wyjaśnienia korzyści płynących z

układów o stowarzyszeniu, w tym z pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu (DCFTA), co pozwoli na modernizację ich systemów politycznych i gospodarki;

o

o o

73. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentowi państw objętych EPS, zgromadzeniom parlamentarnym Euronest i Unii dla Śródziemnomorza, Lidze Państw Arabskich, Unii Afrykańskiej, Radzie Europy oraz OBWE.